

Ruch graniczny oraz przepływ towarów i usług na granicy polsko-białoruskiej w 2017 r.

08.11.2018 r.

↑ 16,9%

Wzrost liczby przekroczeń granicy polsko-białoruskiej w porównaniu z 2016 r.

Według danych Straży Granicznej, w 2017 r. liczba przekroczeń granicy polsko-białoruskiej wyniosła 9262,9 tys. i była o 16,9% wyższa niż przed rokiem. Wśród przekraczających tę granicę 89,3% stanowili cudzoziemcy (nierozdenci), a 10,7% Polacy (rezydenci). W odniesieniu do 2016 r. liczba odprawionych cudzoziemców wzrosła o 16,6%, a Polaków – o 19,1%.

W 2017 r. liczba przekroczeń granicy polsko-białoruskiej zarówno przez cudzoziemców, jak i Polaków była wyższa niż rok wcześniej

Ruch graniczny

Według danych Straży Granicznej, w 2017 r. liczba przekroczeń granicy polsko-białoruskiej wyniosła 9262,9 tys., tj. o 16,9% więcej niż w roku poprzednim. Większy niż rok wcześniej ruch na omawianej granicy odnotowano we wszystkich kwartałach. Najwyższy wzrost liczby odpraw w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku zarejestrowano w II kwartale (o 25,2%), zaś najniższy w IV kwartale (o 5,5%).

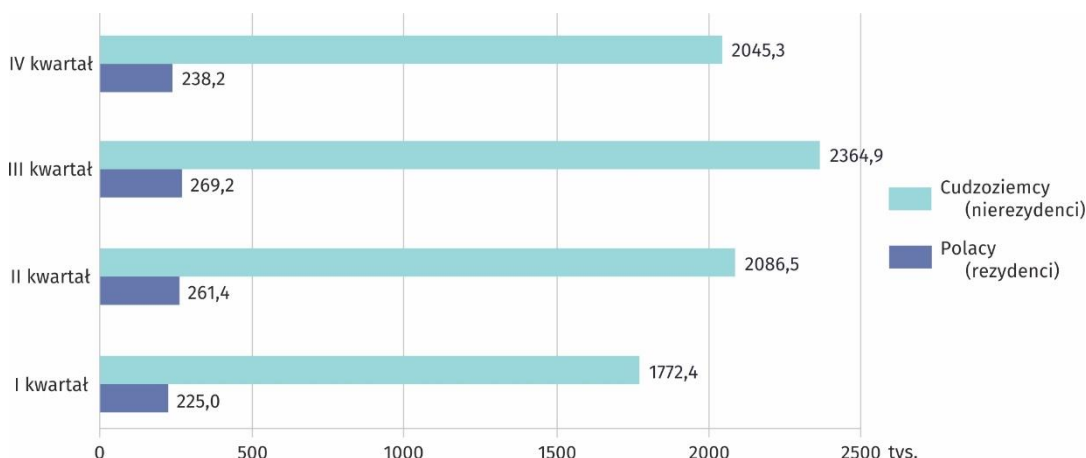
W 2017 r. wśród przekraczających granicę dominowali cudzoziemcy, stanowiąc aż 89,3% ogólnej ich liczby (rok wcześniej – 89,5%). Odprawiani oni byli 8269,1 tys. razy, czyli o 16,6% więcej niż w 2016 r. Liczba obcokrajowców przekraczających granicę była wyższa niż przed rokiem we wszystkich kwartałach, przy czym zdecydowanie większy ruch niż rok wcześniej zaobserwowano w II kwartale (o 26,0%).

W 2017 r. na granicy polsko-białoruskiej odprawiono łącznie 993,8 tys. Polaków, tj. o 19,1% więcej niż w poprzednim roku. Wzrost liczby przekroczeń w stosunku do analogicznego okresu 2016 r. odnotowano we wszystkich kwartałach, a najwyższy wzrost liczby odprawionych Polaków zaobserwowano w III kwartale (o 30,0%).

W 2017 r. najwięcej przekroczeń granicy zarówno przez cudzoziemców, jak i Polaków odnotowano w III kwartale (28,6% ogółu odpraw cudzoziemców w ciągu roku i 27,1% ogółu odpraw Polaków). Najmniej odpraw obcokrajowców i Polaków, podobnie jak w roku poprzednim, stwierdzono w I kwartale (odpowiednio 21,4% i 22,6%).

Zdecydowaną większość przekraczających granicę polsko-białoruską stanowili cudzoziemcy

Wykres 1. Osobowy ruch graniczny na granicy polsko-białoruskiej na terenie Polski według kwartałów w 2017 r.

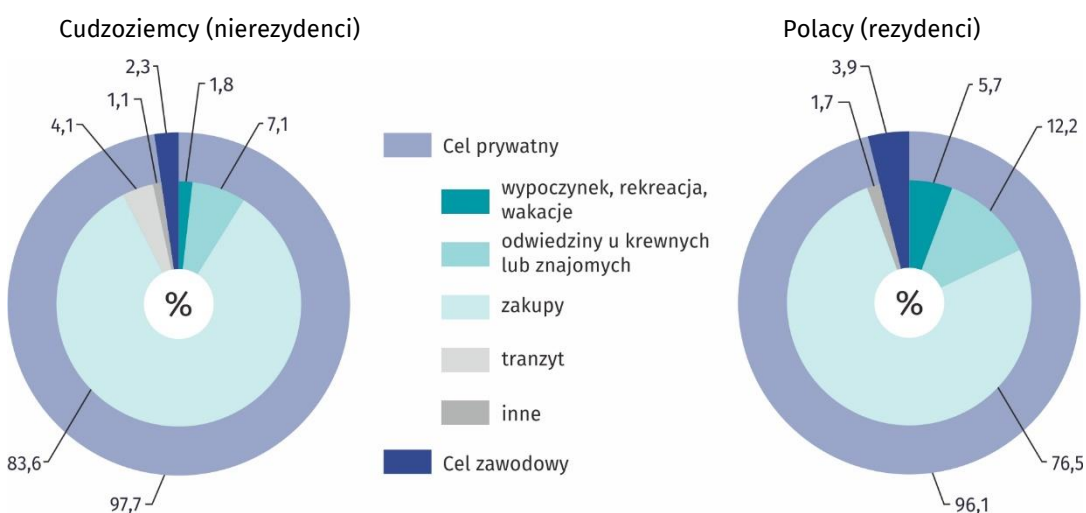
Cel wizyty, odległość miejsca zamieszkania i dokonania zakupów od granicy oraz częstotliwość przekraczania granicy

W 2017 r. zdecydowana większość cudzoziemców przyjeżdżających do Polski (83,6%) jako główny cel wizyty deklarowała zakupy. Odsetek obcokrajowców, którzy przekraczali granicę polsko-białoruską w związku z odwiedzinami u krewnych lub znajomych wyniósł 7,1%. Tranzytem przez Polskę podróżowało 4,1% cudzoziemców. Niewiele osób (1,8%) przekraczających granicę wskazywało wypoczynek, rekreację, wakacje jako cel wizyty w naszym kraju. W sprawach zawodowych podróżowało zaś 2,3% obcokrajowców.

Nieco inaczej przedstawiała się struktura mieszkańców Polski wyjeżdżających za granicę. Dominującym celem Polaków przekraczających granicę, podobnie jak cudzoziemców, było dokonanie zakupów. Taki cel podróży zadeklarowało 76,5% spośród nich. Znaczący udział miały też wyjazdy w odwiedziny do krewnych lub znajomych (12,2% przekraczających granicę). Polacy częściej niż cudzoziemcy wyjeżdżali także w związku z wypoczynkiem, rekreacją, wakacjami (5,7%) oraz w celach zawodowych (3,9%).

Głównym celem wyjazdów za granicę, zarówno w przypadku Polaków jak i cudzoziemców, było dokonanie zakupów

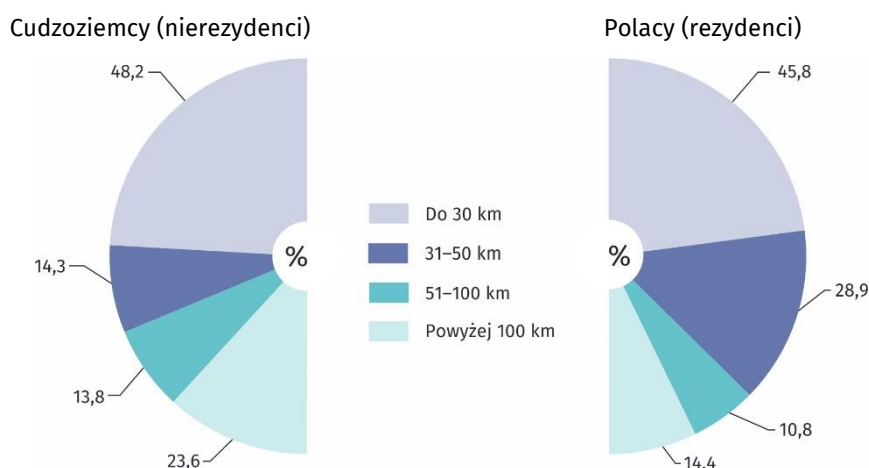
Wykres 2. Struktura cudzoziemców (nierezydentów) i Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według celu pobytu za granicą w 2017 r.

Większość podróżujących cudzoziemców (62,5%) zamieszkiwała w odległości do 50 km od granicy, przy czym 48,2% – w pasie 0–30 km. W odległości 51–100 km od granicy mieszkało 13,8% cudzoziemców, natomiast powyżej 100 km – 23,6%. W porównaniu z 2016 r. zaobserwowano wzrost udziału podróżujących cudzoziemców zamieszkujących w odległości do 30 km od granicy (o 2,8 p. proc.) oraz w pasie 31–50 km (o 0,7 p. proc.). Największy spadek zanotowano zaś w przypadku cudzoziemców, którzy mieszkali powyżej 100 km od granicy (o 2,1 p. proc.).

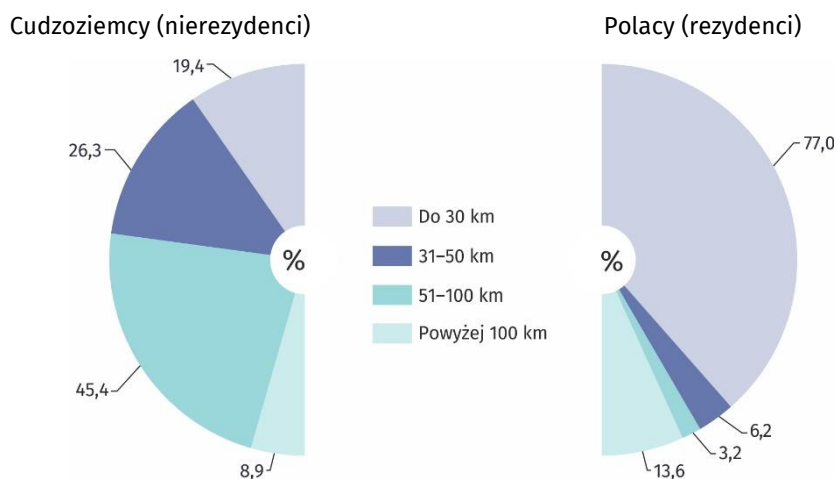
Struktura Polaków powracających do kraju według odległości miejsca zamieszkania od granicy kształtowała się następująco: 74,7% ogólnej ich liczby mieszkało do 50 km od granicy, z tego 45,8% – do 30 km, w pasie 51–100 km zamieszkiwało 10,8%, a powyżej 100 km – 14,4%. W porównaniu z 2016 r. najwyższy wzrost odsetka odnotowano w przypadku Polaków mieszkających w pasie 51–100 km od granicy (o 1,2 p. proc.), a największy spadek – w odległości powyżej 100 km od granicy (o 1,3 p. proc.).

Wykres 3. Struktura cudzoziemców (nierozzydentów) i Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według odległości miejsca zamieszkania od granicy w 2017 r.

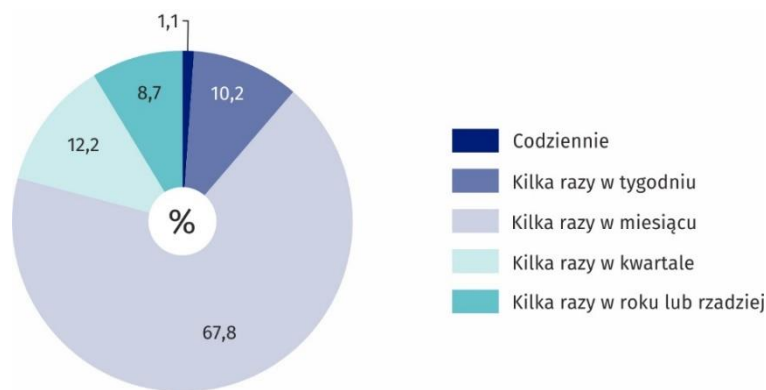
Najwięcej cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską (45,7% ogółu) dokonywało zakupów w odległości do 50 km od granicy, przy czym tylko 19,4% w pasie 0–30 km. Znaczna część obcokrajowców (45,4%) nabywała towary i usługi w odległości 51–100 km od granicy. W przypadku Polaków struktura ta kształtowała się odmiennie. W odległości do 50 km od granicy zakupów dokonywało aż 83,2% spośród nich, przy czym 77,0% w pasie do 30 km. Tylko 3,2% Polaków deklarowało zakupy w odległości 51–100 km od przejścia granicznego.

Wykres 4. Struktura cudzoziemców (nierozzydentów) i Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według odległości miejsca dokonywania zakupów od granicy w 2017 r.

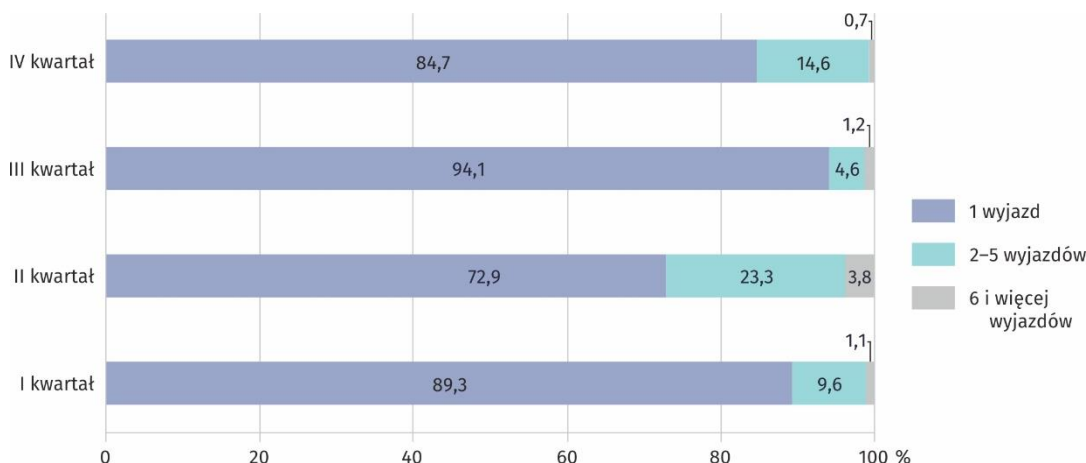
W 2017 r. większość cudzoziemców (67,8%) deklarowała, że przekracza granicę polsko-białoruską kilka razy w miesiącu (o 4,0 p. proc. mniej niż rok wcześniej). Znacznie mniejszy odsetek stanowiły osoby, które przekraczały granicę kilka razy w kwartale, kilka razy w tygodniu oraz kilka razy w roku lub rzadziej – odpowiednio 12,2%, 10,2% i 8,7% ogółu cudzoziemców. Codziennie odwiedzało nasz kraj tylko 1,1% nierozzydentów przekraczających tę granicę.

Wykres 5. Struktura cudzoziemców (nierezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według częstotliwości przekraczania granicy w 2017 r.

Spośród mieszkańców Polski przekraczających granicę polsko-białoruską (łącznie z przekroczeniami granicy na 1 dzień) w poszczególnych kwartałach 2017 r. zdecydowana większość odbyła tylko 1 wyjazd w kwartale. Najwyższy odsetek takich osób odnotowano w III kwartale (94,1%), zaś najmniejszy w II kwartale (72,9%).

Wykres 6. Struktura Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według liczby wyjazdów w kwartale w 2017 r.

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

Szacunkowa wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską w 2017 r. wyniosła 2458,7 mln zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez Polaków ukształtowały się na poziomie 91,5 mln zł. W odniesieniu do 2016 r. kwoty te były wyższe odpowiednio o 5,6% oraz 15,7%. W omawianym roku cudzoziemcy najwyższe wydatki ponieśli w III kwartale i wyniosły one 679,4 mln zł, zaś najniższe w I kwartale – 556,4 mln zł. Polacy w 2017 r. na zakupy za granicą również najwięcej wydali w III kwartale – 25,5 mln zł, a najmniej w I kwartale – 20,5 mln zł.

W 2017 r. cudzoziemcy przekraczający granicę polsko-białoruską największe środki przeznaczali na zakup towarów nieżywnościowych. Ich wartość wyniosła 2014,0 mln zł, co stanowiło 81,9% ogółu wydatków cudzoziemców w Polsce. W porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyły się one o 4,6%. W omawianej grupie towarów największym zainteresowaniem cudzoziemców cieszył się sprzęt gospodarstwa domowego i audiowizualny. Wydatki na ten cel osiągnęły wartość 479,0 mln zł i były o 1,9% wyższe niż rok wcześniej. Znacząca była również kwota przeznaczona na zakup odzieży i obuwia – 369,5 mln zł (wzrost o 10,3%) oraz materiałów do budowy, remontu i konserwacji mieszkania lub domu – 216,0 mln zł (spadek o 1,8%).

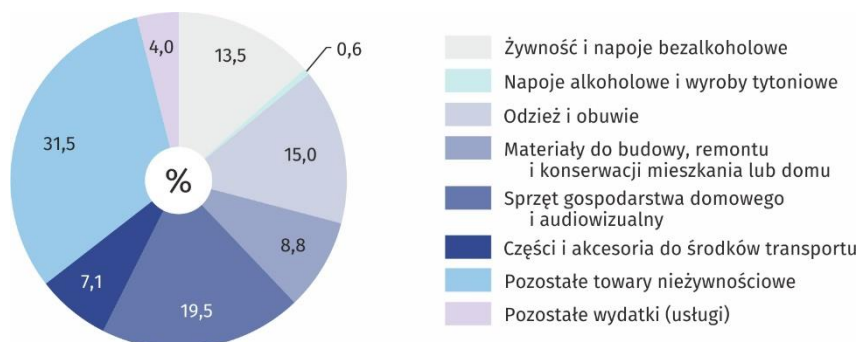
Na żywność i napoje bezalkoholowe w 2017 r. cudzoziemcy przeznaczali 333,0 mln zł, co stanowiło 13,5% ogólnej kwoty ich wydatków w Polsce. Z kolei na napoje alkoholowe oraz wyroby tytoniowe wydali 14,2 mln zł (0,6%). W stosunku do poprzedniego roku wydatki na wyżej wymienione dwie grupy towarów wzrosły odpowiednio o 11,3% oraz 5,0%.

Wydatki poniesione przez Polaków za granicą i cudzoziemców w Polsce na zakup towarów i usług były wyższe niż w 2016 r.

W strukturze wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą dominowały środki przeznaczone na zakup towarów nieżywnościowych

Na usługi cudzoziemcy przeznaczyci 97,5 mln zł, tj. 4,0% wszystkich wydatków poniesionych w Polsce. W 2017 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, wartość środków wydanych na ten cel zwiększyła się o 6,6%.

Wykres 7. Struktura wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców (nierezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski w 2017 r.

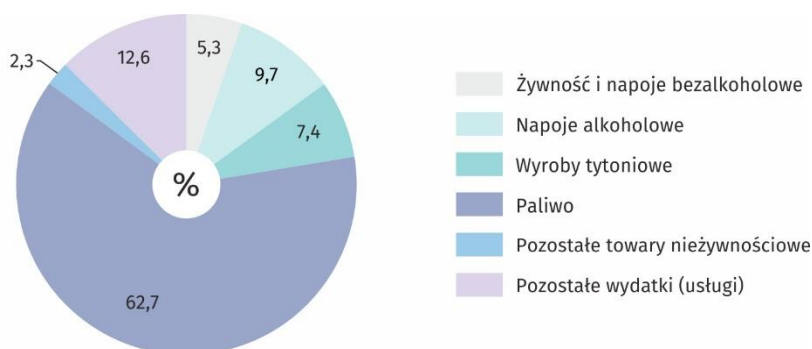

Polacy przekraczający granicę polsko-białoruską w omawianym roku na zakup towarów nieżywnościowych wydali 59,4 mln zł, co stanowiło 65,0% ogółu ich wydatków. W porównaniu z 2016 r. oznacza to wzrost o 15,0%. Polacy najwięcej środków przeznaczyci na zakup paliwa. Kwota wydana na ten cel wyniosła 57,3 mln zł, czyli 62,7% ogólnej wartości wydatków Polaków za granicą. Wzrosła ona o 14,7% w stosunku do zanotowanej w poprzednim roku.

Na zakup napojów alkoholowych Polacy przeznaczyci 8,9 mln zł, tj. o 17,6% więcej niż rok wcześniej. Stanowiło to 9,7% ogółu wydatków Polaków za granicą. Kwota przeznaczona na zakup wyrobów tytoniowych wyniosła 6,8 mln zł (o 16,3% więcej niż rok wcześniej), czyli 7,4% ogólnej wartości wydatków za granicą. Na zakup towarów żywnościowych Polacy przeznaczyci tylko 4,9 mln zł (5,3% wszystkich wydatków) i było to o 15,3% więcej niż w roku poprzednim.

Na usługi Polacy przekraczający granicę polsko-białoruską w 2017 r. wydali 11,5 mln zł (o 17,6% więcej niż przed rokiem), czyli 12,6% ogólnej wartości środków wydatkowanych za granicą.

Wykres 8. Struktura wydatków poniesionych za granicą przez Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski w 2017 r.

W 2017 r. cudzoziemcy przekraczający granicę polsko-białoruską najwięcej środków pieniężnych wydali na zakup towarów i usług w odległości 51–100 km od granicy. Wydatki na tym obszarze wyniosły 1127,3 mln zł, co stanowiło 45,8% ich ogólnej kwoty. Były one o 5,0% wyższe w stosunku do zanotowanych w poprzednim roku. Nieco mniejsze wydatki poniesiono w odległości do 50 km od granicy. Ich wartość osiągnęła poziom 1085,3 mln zł (o 2,3% wyższy niż w 2016 r.), co stanowiło 44,1% ogólnej kwoty przeznaczanej na zakupy przez cudzoziemców. Zdecydowana większość tych środków, tj. 655,8 mln zł (26,7% ogółu), była wydatkowana w odległości 31–50 km od granicy. Najmniejsze wydatki cudzoziemców odnotowano w odległości powyżej 100 km od granicy (246,1 mln zł, tj. 10,0% ogółu) i były one aż o 27,3% wyższe niż w roku poprzednim. Wyodrębniając z ogólnej wartości wydatków środki przeznaczone na usługi, zaobserwowano, że cudzoziemcy przebywający w odległości powyżej 100 km od granicy przeznaczyci na ten cel najwięcej, bo aż 19,8% całości poniesionych wydatków (o 1,2% mniej niż

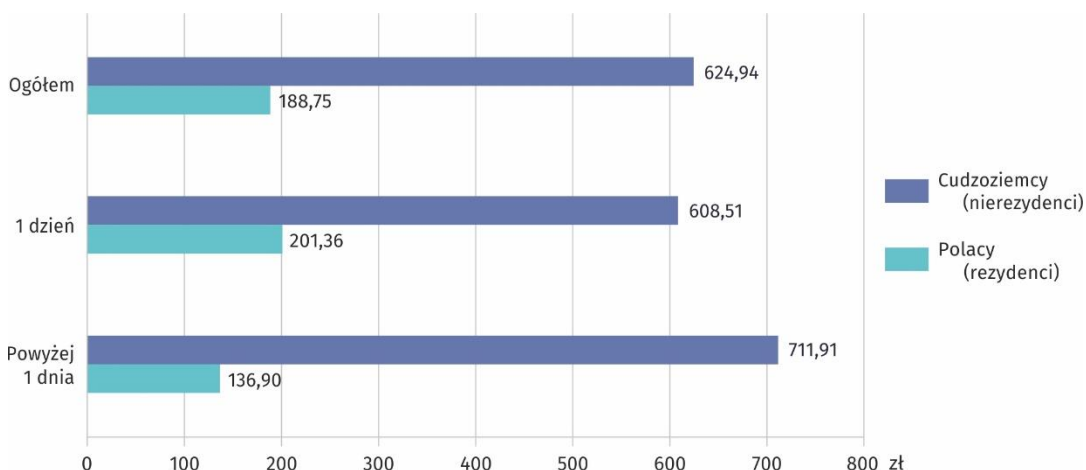
w roku poprzednim). W strukturze wydatków wszystkich cudzoziemców środki przeznaczone na usługi stanowiły tylko 4,0%.

W analizowanym roku Polacy, odmiennie niż cudzoziemcy, największe wydatki na zakup towarów i usług ponieśli w pasie do 50 km od granicy. Wyniosły one 76,1 mln zł, co stanowiło 83,2% ogółu ich wydatków. Były one o 17,3% wyższe w stosunku do zanotowanych w roku poprzednim. Znaczna część tej kwoty (68,9 mln zł, tj. 75,3% ogółu) wydatkowana została w pasie do 30 km od granicy. Zakupów o mniejszej wartości Polacy dokonali w odległości 51–100 km (3,5 mln zł, tj. 3,9%) oraz powyżej 100 km od granicy (11,8 mln zł, tj. 12,9%). Osoby przebywające w odległości powyżej 100 km od granicy przeznaczyły na usługi aż 44,2% całości swoich wydatków, podczas gdy środki przeznaczone na ten cel stanowiły tylko 12,6% ogólnych wydatków poniesionych przez Polaków za granicą.

Średnie wydatki przypadające na 1 osobę, poniesione w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską w 2017 r. ukształtowały się na poziomie 625 zł i były o 9,7% niższe w porównaniu z zanotowanymi w 2016 r. Z kolei średnie wydatki poniesione za granicą przez Polaków wyniosły 189 zł, czyli o 4,4% mniej niż rok wcześniej. W przypadku cudzoziemców najwyższe przeciętne wydatki na 1 osobę (665 zł) odnotowano w I kwartale, zaś najniższe (592 zł) w III kwartale 2017 r. W przypadku Polaków były to odpowiednio IV kwartał (198 zł) oraz II kwartał (176 zł) omawianego roku.

W porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyły się zarówno średnie wydatki poniesione przez jednego cudzoziemca, jak i Polaka przekraczającego granicę polsko-białoruską

Wykres 9. Średnie wydatki poniesione przez jednego cudzoziemca (nierezydenta) w Polsce oraz jednego Polaka (rezydenta) za granicą według czasu pobytu w 2017 r.

W 2017 r. przeciętne wydatki przypadające na jednego cudzoziemca, którego czas pobytu nie przekraczał 1 dnia, kształtowały się na poziomie 609 zł. Dla osób deklaruujących dłuższy pobyt średnie wydatki były wyższe i wyniosły 712 zł. W przypadku Polaków wydatki osiągnęły odpowiednio wartość 201 zł i 137 zł.

Osoby przebywające za granicą dłużej niż 1 dzień ponosiły wielokrotnie wyższe wydatki na usługi w porównaniu z wyjeżdżającymi za granicę na 1 dzień. Przeciętne wydatki na ten cel w przypadku wyjazdów z noclegami stanowiły 17,6% średnich wydatków przypadających na jednego cudzoziemca oraz 49,8% średnich wydatków przypadających na jednego Polaka, podczas gdy dla przekraczających granicę na 1 dzień ukształtowały się odpowiednio na poziomie 0,9% i 6,4%.

Uwaga

Opracowanie powstało na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach”. Metodologia badań została przygotowana przez Główny Urząd Statystyczny i Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Szczegółowe wyjaśnienia dotyczące tych badań znajdują się w zeszycie metodologicznym dostępnym na stronie Głównego Urzędu Statystycznego:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/zeszyty-metodologiczne/badania-podrozy-rezydentow-oraz-pryjazdow-nierezydentow-do-polski,1,1.html>

Dane o ruchu granicznym pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne). Dotyczą one liczby przekroczeń granicy – osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy tę granicę przekracza.

Opracowanie merytoryczne:

Wydział Badań Ankietowych

Małgorzata Bąbczyńska

tel.: 85 749 77 57

e-mail: M.Babczynska@stat.gov.pl

Informatorium Statystyczne

tel.: 85 749 77 88, 85 749 77 45

e-mail: InformatoriumUSBST@stat.gov.pl

bialystok.stat.gov.pl

[Białystok STAT](#)

Powiązane opracowania

[Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 2017 r.](#)

[Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w II kwartale 2018 r.](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Cudzoziemcy](#)

[Nierezydenci](#)

[Przejście graniczne](#)

[Rezydenci](#)

[Ruch graniczny](#)